

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Stephani Balvzii Miscellaneorum Liber ... Hoc est,
Collectio Veterum monumentorum, quæ hactenus
latuerant in varijs codicibus ac bibliothecis**

Baluze, Etienne

Parisiis, 1678

Epistola VVidi monachi ad Heribertum Archiepiscopum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14688

*Epistola VVidi monachi ad Heribertum
Archiepiscopum.*

Circa ann.
1000.

S. Gregor. lib.
4. epist. 51.
55, 56. & lib.
7. Ind. 2.
epist. 110.
1. q. 1. c. 5.
Quisquis.

Fulgent. de fi-
de ad Petr. c.
39.

FRATERNÆ mortis crimen incurrit quisquis, cum potest, fratrem à morte minimè defendit. Nos quoque, qui excellentiæ vestræ summum discrimen audivimus, summi reatus pœnam incurrimus si taceamus, Domino per Prophetam terribiliter adtestante quòd profectò sanguinem fundit qui impiorum iniquitatem tacendo dissimulat. Audivimus enim, quòd valde miramur, quòd sacri apud vos ordines pecunijs distrahantur, dum quicumque tale attentaverint, omnino hæretici comprobentur, sancto spiritu per Gregorium intonante quia quisquis per pecunias ordinatur, ad hoc ut fiat hæreticus promovetur. Et ut hujus nostræ paginulæ non præsumptionem sed timoris causam fuisse monstremus, beatus idem prosequitur: *Quisquis contra simoniacam & Neophytorum hæresim pro officij sui loco vehementer non arserit, cum eo se non dubitet habiturum portionem qui prius commisit hoc piaculare flagitium.* Quibus in verbis cum hæretica & simoniaca & Neophytorum hæresis exprimat, quòd æterna morte dignissimum crimen sit apertissimè declaratur, protestante per Augustinum divino oraculo ac dicente: *Firmissimè tene & nullatenus dubites omnem hereticum vel schismaticum, quamvis multas eleemosynas faciat vel etiam pro Christo sanguinem fundat, cum diabolo & angelis ejus æterni ignis incendio mancipandum, nisi ante finem hujus vitæ catholica fuerit incorporatus & redintegratus Ecclesiæ.* Hinc est quòd Dominus vendentes & ementes de templo ejecit, Dathan & Abiron ambientes terra glutivit, Simonémque tentantem Pe-

trus damnavit, omnesque in eo simoniacos ecclesiasticis jaculis Petrus perpetuo anathemate condemnavit. Et turpe nimium est ut in plenissimo jam vigore confirmata Ecclesia tam ferali inimico succumbat, de quo in primordio suæ infantia tanta virtute triumphat. Si quis autem objecerit non consecrationes sed res ipsas quæ ex consecratione proveniunt vendi, videtur quidem aliquid dicere, nihil autem penitus sapere. Nam cum corporalis Ecclesia aut Episcopus aut Abbas aut tale aliquid sine rebus corporalibus & exterioribus in nullo proficiat, sicut nec anima sine corpore temporaliter vivit, quisquis horum alterum vendit sine quo alterum habere non provenit, neutrum venditum derelinquit. Quam tamen objectionem sacer penitus canon exterminat, cum procuratorem vel defenso- rem Ecclesiæ vel regulæ subjectum adeo per pecunias ordinari prohibeat ut interventores quoque tanti sceleris anathematis mucrone succidat. Quid plura? Si anathematizati & excommunicati & ut verè hæretici simoniaci & neophyti à numero sunt fidelium Ecclesiæ separati, quis non videat quia hujusmodi Sacerdotum vel Clericorum Missæ & orationes Deum ad iracundiam super populum provocent, quem placari talibus credebamus? Scriptum est enim: *Omne quod non est ex fide, peccatum est.* Et item: *Veri sacrificij locus extra catholicam Ecclesiam non est.* Vnde & dicitur: *Hæreticum hominem post primam & secundam correptionem devitam.* Quomodo ergo tales Episcopos vel Abbates vel reliquos Clericos devitamus si eorum Missas audimus, eum quibus si vel semel oramus, excommunicationem subimus? Quos quidem Sacerdotes esse saltem credere omnino errare est, cum Petrus Simoni dicat: *Pecunia tua tecum sit in perditionem, quia aestimasti donum Dei pecunijs possideri.* Vbi cum aestimasti

1. q. 3. c. 7.
Si quis obje-
cerit.

Concil. Chal-
cedon. c. 2.

Rom. 14.
1. q. 1. c. 71.
Extra.
Tit. 3.

Act. 8.

dicitur, patet quia non pro eo quod fecerit, sed quia facere se posse crediderit condemnatur, cum tamen minùs sit æstimare quàm credere. Cùm itaque hæreticum qualemcumque esse sit certa & indubitata damnatio, quid valet Arrianos, Sabellianos, Photinianos, impiòsque Manichæos orbe pepulisse si simoniaca & neophytorum hæresis, quæ, ut beatus Gregorius dicit, ante omnes in Ecclesia diabolica fraude subrepsit, quasi primam & maximam Ecclesiæ castitatem fœda nimium pollutione contaminet? Igitur id propter Deum vestram excellentiam & omnes fideles Christi rogamus & obtestamur, si habere partem in Christo cupitis, summopere instate ut tam sæva pestis, quæ innumeros populos jam usquequaque sæviendo æterna morte multavit, vestra auctoritate & exemplo penitùs destruat, ne ulterius, quod absit, in spiritu sancto peccare, neque hîc neque in futuro seculo remittatur.

Tria antiqua epistolæ istius, quæ ab Ivone quoque in parte secunda Decreti cap. 84. edita est, exemplaria habuimus, unum ex bibliotheca regia, reliqua ex Colbertina. In uno istorum ea nullum titulum habet, in alio verò hunc: *Epistola sancti Paschasisj Papa ad Mediolanensem Archiepiscopum simoniaca hæresi laborantem.* Constat sanè avo Paschalis secundi, qui Paschasius quoque dictus est à nonnullis, Petrum Grosulanum Mediolanensem Archiepiscopum accusatum fuisse quòd archiepiscopalem dignitatem pretio mercatus fuisset. Verùm cùm de istiusmodi simonia non agatur in hac epistola, eaque scripta videatur ab homine qui minoris esset dignitatis quàm is ad quem scribebatur, facilè adducor ut credam veriore esse inscriptionem quam præfert codex regius, in quo sic legitur: *Epistola Vvidi monachi ad Heribertum Archiepiscopum, Colonientem nimirum, quem varijs calumnijs impetum fuisse docet in vita ejus Rupertus Abbas Tuitiensis.* Ob eam verò causam in primis nos illam hîc representare voluimus, ut eam auctori suo integram restitueremus.

TERRIBILITER ATTEST.] In uno codice Colbertino legitur *intestante*, in alio *intonante*. In utroque autem deest vox *terribiliter*.

QUIS QUIS] In Colbertinis scriptum est *Quia quis*.
HABITURUM PORT.] Eadem exemplaria habent
portionem habere.

DAMNAVIT] Hæc vox & quæ sequuntur usque ad
vocem *condemnavit* non extant in eisdem exemplaribus, &
videntur superflua.

PLENISSIMO IAM VIGORE] Ita codices Col-
bertini. At regius habet *plenissimum jam vigorem*.

VENDI, VIDETUR] Retinuimus lectionem codi-
cis regij. In uno Colbertino scriptum est : *vendi videtur quid*
est aliquid dicere nisi aut penitus nihil sapere. in alio, ubi vox
vendi non extat, ita legitur hic locus : *quid ut aliquis aliud*
dicere, nisi autem penitus nihil sapere.

NEUT. VEND. DEREL.] Ita Colbertini. Regius :
neutrum non vendit non derelinquit.

SEMEL ORAMUS] Colbertini simpliciter, *audimus*.

*Epistola Boamundi Principis Antiochiæ, Ray-
mundi Comitis sancti Ægidij, Godefridi Du-
cis Lotharingiæ, Roberti Comitis Norman-
niæ, Roberti Comitis Flandrensis, & Eu-
stachij Comitis Bononiæ ad Urbanum II.
Papam.*

DOMINO & venerabili Papæ Urbano Boa- Anno 1098.
mundus & Raymundus Comes sancti Ægidij,
ac Godefridus Dux, Robertusque Comes Nor-
manniæ, atque Robertus Comes Flandrensum, &
Comes Bononiæ, salutem & fidelia servitia, & ut
filij suo patri spirituali veram in Christo subjectio-
nem. Volumus omnes & desideramus notum vo-
bis fieri quàm magna Dei misericordia quàmque
evidentissimo ipsius Dei adminiculo à nobis capta
est Antiochia, & Turci, qui multa Domino nostro
Iesu Christo intulerant opprobria, capti & inter-
fecti sunt, & nos Hierosolymitani Iesu Christi in-
jurias summi Dei vindicavimus, & nos, qui Tur-